Neuitatul Elenescu

(Daniela Caraman Fotea, 4 aprilie 2009)

Ne aflăm în momentul care – pentru bucuria multora dintre noi, notează la pupitrul simfonicului radio, artiști cărora le-am fost contemporani. În 2009, pe 8 martie, **Emanuel Elenescu**, ar fi împlinit 98 de ani. Lumea muzicală, suflarea artistică, autoritățile i-au marcat cele nouă decenii ale existenței, din care 60 s-au împletit cu istoria orchestrei Radioului, în care a intrat ca fagotist din 1932. Devenit apoi unul dintre importanții ei dirijori permanenți, alături de Alfred Alessandrescu, Teodor Rogalski, Constantin Silvestri.

Activitatea lui uriașă, a pierdut șirul estimărilor cantitative; oricum, e vorba de mii de concerte, mai mult de 5000 mii de ore pentru fonoteca radioului ori pentru disc. Cum, ce să alegi la nominalizare?

Arcul temporal pornește din anii războiului: în 1943 debutează la pupitru, are 3 concerte pe parcursul încercatei stagiuni, când transmisiile simfonice, în pofida raidurilor aeriene, aveau loc de la Bod; solidar, împărțindu-și existența cu aceea a formației aflată în refugiu. Cu acel inepuizabil simț al umorului care i-a fost o determinantă a personalității, Maestrul Elenescu se numea atunci pe sine, „dirijor de bombardament" !!)...

Din 1953 își împarte prim planul baghetei cu Alfred Alessandrescu, pentru intra apoi pe lungă durată în tandem cu Iosif Conta. Au apărut și împreună în același concert, la aniversarea a trei decenii de la înființarea orchestrei, 1958.

A trecut prin etapele proletcultismului, restricții ideologice asupra repertoriului, partituri doctrinare.

„Dacă n-ar fi existat, trebuia inventat" , declara Dumitru Capoianu. Pascal Bentoiu îl considera „un izvor de vitalitate și bună dispoziție, un model de comportament pentru cei care-și oferă energiile în domeniu" .

L-am cunoscut în anii '65, când am intrat în „familia" Radioului; înalt, suplu, afișând o eleganță tipic englezească; aducea pe etajul redacțiilor, aroma parfumurilor fine și ...zaharicale pentru doamnele care i-au fost una din pasiunile de o viață... Vesel, maestru al calambururilor, al vorbelor de duh, maestrul Elenescu era adorat de cei din jurul lui: public, muzicieni, confrați. Retragerea lui în 1978 a însemnat lansarea altui sprijin al orchestrei: Paul Popescu.

Dintotdeauna, arta muzicianului Elenescu, atât de naturală, a îndepărtat analizele sofisticate; prefera să dirijeze fără partitură, lăsându-se animat de fluidul muzicii; se complăcea în sonorități somptuoase, mergând pînă la apoteoză; de unde și mereu afirmata preferință pentru Richard Strauss ori Berlioz: în 1957 interpreta Damnațiunea lui Faust avându-i în partiturile solistice pe Arta Florescu și Nicolae Florei. Specifică manierei dirijorale îi era definirea planurilor sonore fără afectarea unității construcției sonore (de altfel, unul dintre „secretele" marilor șefi de orchestră). Câștiga prin interiorizare, sensibilitate și perfecțiunea detaliului gestului dirijoral. Fără a ocoli componistica, a învins vremurile prin marea muzică, înscrisă în memoria înregistrărilor, a

discurilor. Cei 60 de ani la pupitrul orchestrei i-au amprentat arta în imaginea perenă a istoriei Radio-ului. (va urma).